

гетьман Запорізького війська і весь мир християнський російський, аби його царське величство пожалував їх тим (дав їм те), про що битимуть чолом (проситимуть) посланики їх, а вони його царському величеству служитимуть вівіки в усім, що їх государ повелить» [1, с. 265].

Однак звичайно, спостерігаються підходи ряду науковців, що визначають, що суб'єктивні публічні права виникають ще за часів давньоримської держави [2, с. 89].

В цілому як базис для сучасного розуміння концепції суб'єктивних публічних прав приватної особи має розглядатися проголошена та нормативно закріплена доктрина природних прав людини, що розуміються як невід'ємні та непорушні інтереси та потреби, одним із засновників якої був Генрих Дернбург [3, с. 100]. В основу теорії інтересу як філософсько-правової категорії походження суб'єктивних публічних прав, на думку Рудольфа фон Ієринга, має покладатися наявність певної потреби, задоволення якої є можливим шляхом унормування суспільних відносин, відносин із взаємодії людини, суспільства та держави. Р. Ієринг наголошував, що суб'єктивне право – це і є «юридично захищений інтерес» [4].

Саме ідея інтересу має бути покладена в основу змісту суб'єктивних публічних прав. Публічний інтерес визначається як природний нормативно закріплений інтерес особистості. Отже, філософсько-історичний ретроспективний аналіз понять «суб'єктивні публічні права» та «суб'єктивні публічні сервісні права» дозволяє зробити висновок про їх реалізацію нормативного закріплення механізму досягнення пропорційності та балансу приватного та публічного в сфері владно-управлінських відносин.

Беззаперечно, реалізація та зміст суб'єктивних публічних прав розглядається через створення належного теоретико-методологічного, практичного та праксеологічного підґрунтя, що стане предметом подальших досліджень.

Список використаних джерел:

1. Статті Богдана Хмельницького (1654). В кн.: Історія вчень про право і державу: хрестоматія для юрид. вищ. навч. закл. і ф-тів. авт.-уклад. Г.Г. Демиденко; за заг. ред. О.В. Петришина. 4-те вид., доп. і змін. Х.: Право, 2011. С. 265-272
2. Чуб А.В. Суб'єктивні публічні права приватної особи як інститут адміністративного права. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки*. 2020. № 5. Том 31 (70). С. 89-93.
3. Дернбург Г. Пандекты: Общая часть. Т. 1. пер. с нем. Г. Фон Рехенберг; под ред.: П. Соколовский. М.: Унив. тип., 1906. 481 с.
4. Рудольф Ієринг. Борьба за право (1872). В кн.: Історія вчень про право і державу: хрестоматія для юрид. вищ. навч. закл. і ф-тів / авт.-уклад. Г.Г. Демиденко; за заг. ред. О.В. Петришина. 4-те вид., доп. і змін. Х.: Право, 2011. С. 563-567.

УДК 342.9

Мачуський О.М., суддя

(Індустріальний районний суд міста Дніпропетровська, м. Дніпро, Україна)

ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЙНИМ РИЗИКАМ У СФЕРІ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ РЕЧОВИХ ПРАВ НА НЕРУХОМЕ МАЙНО

Одним із видів контролю під час надання публічних послуг щодо запобігання корупційним ризикам у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно є громадський контроль. Даний контроль здійснюється об'єднаннями громадян та самими

громадянами. Він є важливою формою реалізації демократії і способом залучення населення до управління суспільством та державою. Відповідно до ст. 38 Конституції України громадяни мають право брати участь в управлінні державними справами [1]. Дана конституційна норма передбачає як у теоретичному, так і в практичному контексті громадський контроль за органами державної та місцевої влади.

Необхідно зазначити, що вагомою відмінністю громадського контролю від інших видів контролю в діяльності органів публічної влади є те, що суб'єкти громадського контролю виступають від імені громадськості, а не держави, так як суб'єкти державного та внутрішнього контролю.

Так, сутність цього виду контролю полягає у зіставленні діяльності підконтрольних об'єктів із певними соціальними нормами щодо відповідності діяльності встановленим законодавством вимогам. Також слід відмітити, що громадський контроль, як і будь-який інший контроль, є однією з функцій управління. На наш погляд, громадський контроль під час надання публічних послуг щодо запобігання корупційним ризикам у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно - це діяльність громадян чи їх об'єднань щодо контролю за виконанням суб'єктами процедури надання адміністративних послуг положень нормативно-правових актів, належного виконання ними своїх повноважень та дотримання прав, свобод і законних інтересів фізичних та юридичних осіб.

С.Б. Жарая відмічає, що залучення громадськості до здійснення контролю за надання публічних послуг має ряд позитивних результатів, серед яких: 1) підвищення захищеності населення; 2) поліпшення якості процедури надання адміністративних послуг обслуговування суб'єктів звернення; 3) підвищення ефективності діяльності контрольованого суб'єкта; 4) зниження рівня корупції; 5) підвищення рівня довіри громадян до влади; 6) якісне поліпшення стосунків органів влади і населення; 7) позитивне сприйняття громадськістю та сприяння в реалізації ініціатив та реформ, що проводяться у державі [2].

Система державно-громадського моніторингу та оцінювання якості надання адміністративних послуг наразі перебуває на етапі становлення. У жовтні 2013 р. Указом Президента України «Про невідкладні заходи щодо прискорення здійснення економічних реформ» [3] запроваджено постійний моніторинг виконання органами виконавчої влади і органами місцевого самоврядування вимог Закону України «Про адміністративні послуги» з боку Державної служби України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва. У межах цього моніторингу, зокрема, здійснюється он-лайн анкетування громадян щодо якості процедури надання адміністративних послуг в центрах процедури надання адміністративних послуг [4].

Поступово розвивається й практика громадського моніторингу надання публічних послуг щодо запобігання корупційним ризикам у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно. За останні кілька років, як на національному так і на місцевому рівні, громадські організації реалізували низку проектів дослідження якості надання адміністративних послуг. Зокрема, два загальнонаціональних дослідження якості процедури надання адміністративних послуг було проведено 2019 р. на замовлення Центру політико-правових реформ. Наприкінці 2019 р. спробу провести оцінку якості надання найбільш популярних адміністративних послуг населенню державними органами в усіх регіонах країни було здійснено громадською організацією «Ліга фінансового розвитку». Низку проектів громадського моніторингу якості процедури надання адміністративних послуг було реалізовано на місцевому рівні, зокрема у Вознесенську, Івано-Франківську, Києві, Львові, Луганську, Сєверодонецьку та інших містах України. При цьому основними методами, що використовували громадські організації при проведенні моніторингу, були опитування думки споживачів та представників суб'єктів надання послуг (у тому числі Інтернет-опитування), а також метод «таємний клієнт» [5]. Тому, слід констатувати, що сьогодні інститут громадського

контролю є важливим інструментом забезпечення якості адміністративних послуг.

Підсумовуючи викладене, вважаємо, що контроль під час надання публічних послуг щодо запобігання корупційним ризикам у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно - це регламентована законодавством діяльність органів публічної адміністрації, громадян чи їх об'єднань щодо контролю за виконанням суб'єктами процедури надання публічних послуг щодо запобігання корупційним ризикам у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно положень нормативно-правових актів, належного виконання ними своїх повноважень та дотримання прав, свобод і законних інтересів суб'єктів звернення. При цьому слід враховувати, що контроль під час надання публічних послуг щодо запобігання корупційним ризикам у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно є міжгалузевим правовим інститутом, оскільки охоплює контроль за доходами, які надходять як плата за надання публічних послуг, а також порядок розподілу та використання коштів, які надходять як плата за такі послуги.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Жарая С.Б. Прозорий офіс - як практика надання адміністративних послуг сучасного європейського рівня [Електронний ресурс]. URL.: [http://www.academy.gov.ua/ej/ej/10/doc_pdf/Zharaj a.pdf](http://www.academy.gov.ua/ej/ej/10/doc_pdf/Zharaj_a.pdf).
3. Про невідкладні заходи щодо прискорення здійснення економічних реформ: Указ Президента України від 2 черв. 2013 № 327/2013 [Електронний ресурс]. URL.: [http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/327/ 2013](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/327/2013).
4. Моніторинг надання адміністративних послуг [Електронний ресурс]. URL.: <http://www.dkrp.gov.ua/list/130.htm>.
5. Маматова Т.В. Формування механізмів громадського моніторингу надання адміністративних послуг в Україні. *Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування*. 2014. № 1 [Електронний ресурс]. URL.: http://nbuv.gov.ua/j-pdi7Ttpdu_2014_1_14.pdf.

УДК 342.9

Палкін А.Ю., аспірант кафедри адміністративного та господарського права
(Запорізький національний університет, м. Запоріжжя, Україна)

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЦЕДУРИ БАНКРУТСТВА: ОГЛЯД НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ

Реформування законодавства про банкрутство визначило перегляд нормативно-практичних підходів до реалізації визнання неплатоспроможності суб'єктів господарювання та інших учасників суспільних правовідносин.

Проблематика встановлення функціонального змісту та особливостей нормативного регулювання здійснення процедури банкрутства у зв'язку із реформуванням чинного законодавства, зокрема, у частині прийняття окремого законодавчого акту – Кодексу України з процедур банкрутства від 18 жовтня 2018 року № 2597-VIII [1], актуалізується впродовж останніх п'яти років. Вартою дослідницької уваги є дисертаційна робота Ю. В. Чорної, де висвітлюються питання здійснення характеристики світових систем визнання неплатоспроможності ряду провідних економічних держав (Сполучених Штатів Америки, Федеративної Республіки Німеччини, Канади, Італії, Франції, Китаю, Японії та інших країн). В межах дисертації

Матеріали XIII Міжнародної науково-технічної конференції аспірантів та молодих вчених «Наукова весна» 2023